

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 277/2011-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosť I. B., H., zastúpeného advokátkou Mgr. E. B., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/2008 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 292/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2011 doručená sťažnosť I. B., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. E. B., T., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C

269/2008 a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 292/2010.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva: „*Sťažovateľ spolu... podali... 21. 9. 2004 návrh na Okresný súd v Trnave, ktorým sa domáhali určenia neplatnosti výpovede nájmu bytu.*“ Sťažovateľ v sťažnosti ďalej popisuje celý priebeh konania pred Okresným súdom Trnava a následne aj pred okresným súdom, ktorému bola vec postúpená 1. januára 2008, a ďalej uvádza: „*Vzhľadom na skutočnosť, že vo vyššie označenej veci súd naďalej nekonal, podal právny zástupca O. D. dňa 28. 04. 2009 sťažnosť na prietahy v konaní podľa ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 o súdoch. Predsedníčka Okresného súdu v Piešťanoch vyhodnotila sťažnosť navrhovateľky v treťom rade za opodstatnenú a zaviazala sa dohliadnuť na to, aby v uvedenej veci k prietahom nedochádzalo. Napriek uvedenému nebolo do konca roka 2009 nariadené vo veci pojednávanie.*

Sťažovateľ preto podal dňa 20. januára 2010 sťažnosť na prietahy v konaní podľa ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 o súdoch. Predsedníčka Okresného súdu v Piešťanoch listom zo dňa 23. 03. 2010 vyhodnotila sťažnosť sťažovateľa za čiastočne opodstatnenú. Z vyjadrenia predsedníčky súdu vyplýva, že zákonná sudkyňa mala dňa 1. 1. 2010 (tento deň je štátny sviatok) vytyčiť pojednávanie na 8. 2. 2010 a podľa nej už v konaní k ďalším prietahom nedochádza...

29. 4. 2010 sa konalo pojednávanie, na ktorom súd vyniesol rozsudok, ktorým konanie v časti proti navrhovateľke v II. rade zastavil, súčasne určil že výpoveď nájmu bytu, ktorú dal odporca navrhovateľovi v I. rade a navrhovateľke v III. rade listom zo dňa 16. 08. 2004, je neplatná, a právnej zástupkyňi navrhovateľov priznal náhradu trov konania vo výške 186,68- €. Rozhodnutie bolo navrhovateľom doručené dňa 25. 5. 2010 a odporcovi dňa 27. 5. 2010.

Voči uvedenému rozhodnutiu podal odporca odvolanie listom zo dňa 8. 6. 2010. Navrhovatelia podali dňa 26. 5. 2010 odvolanie proti rozhodnutiu v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania... Spis je v súčasnosti (od 8. 10. 2010) na Krajskom súde v Trnave, pričom súd do dnešného dňa vo veci nevykonal žiaden procesný úkon.

Vzhľadom na uvedené podal sťažovateľ dňa 4. 3. 2011 sťažnosť pre prietahy v konaní na Krajský súd v Trnave. Listom zo dňa 24. 3. 2011 upovedomila predsedníčka Krajského súdu sťažovateľa o vybavení jeho podania. Z jej vyjadrenia je zrejmé, že súd vo veci nekonal cca. päť mesiacov čo nepovažuje za neprimerane dlhú lehotu na vybavenie veci na odvolacom súde, keďže priemerne trvá vybavenie veci na Krajskom súde v Trnave od 6-8 mesiacov. Predpokladá, že vec sťažovateľa bude vybavená v 3. štvrtroku tohto roku. Z odpovede Krajského súdu v Trnave je zrejmé, že vec sťažovateľa nebude v najbližších troch mesiacoch z najväčšou pravdepodobnosťou ukončená. K dnešnému dňu nebol vo veci vykonaný na Krajskom súde v Trnave žiaden procesný úkon.“

Podľa sťažovateľa: «Vyššie označeným postupom „nekonaním“ Okresného súdu v Piešťanoch a Krajského súdu v Trnave bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo I. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Piešťanoch v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/2008 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23Co/292/2010 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Trnave prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 23Co/292/2010 konal bez zbytočných prietahov.

3. I. B. priznáva finančné zadostučinenie v sume 8 000 € (slovom osemtisíc euro), ktoré je mu Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť v sume 4 000,- € (slovom štyritisíc euro) Krajský súd v Trnave v 2 000 € (slovom dvetisíc euro), do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu

4. I. B. priznáva úhradu trov konania v sume 261,82- € (slovom dvestošesťdesiatjeden euro a osemdesiatdva centov), ktoré sú Okresný súd v Piešťanoch a Krajský súd v Trnave povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet advokátky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/2008

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/2008 vychádzal ústavný súd zo svojej stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty (III. ÚS 61/98). Zároveň zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že ochranu základnému právu

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravenému v čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd poskytuje len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k porušeniu namietaného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo (napr. mutatis mutandis II. ÚS 387/06).

Zo sťažnosti a z predložených príloh zjavne vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu sa vec nachádzala na krajskom súde v dôsledku podaného odvolania, a to od 3. novembra 2010. Sťažovateľ namietal prietahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v čase podania sťažnosti už nekonal. Z uvedeného dôvodu okresný súd už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani spôsobovať prietahy v ňom. Sťažnosť sťažovateľa bolo preto v tejto časti potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 292/2010

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V prípade namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je s účinnosťou od 1. apríla 2005 takýmto prostriedkom sťažnosť adresovaná predsedovi príslušného súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 4. marca 2011 sťažnosť na prietahy predsedníčke krajského súdu, ktorá v odpovedi z 24. marca 2011 uznala sťažnosť za dôvodnú a uviedla, že „*vybavenie veci možno očakávať v 3. štvrtroku toho roku*“.

Ústavný súd opakovane vyslovil, že podanie sťažnosti na prietahy podľa § 62 zákona o súdoch považuje za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde len v tom prípade, ak sťažovateľ poskytne príslušnému súdu dostatočný priestor na prijatie opatrení za účelom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 4. júla 2011, teda iba 3 mesiace po vyhotovení odpovede na sťažnosť na prietahy predsedníčkou krajského súdu (odpoveď musela byť doručená sťažovateľovi ešte neskôr), posúdil ústavný súd podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľa iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predsedníčka krajského súdu dostala primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietahom v napadnutom konaní (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, III. ÚS 85/06).

Pokračujúca nečinnosť krajského súdu by mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale ústavný súd to v súčasnom období nemôže posúdiť.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa na základe týchto zistení dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011